

Hoofdstuk 4 Volhouden van een opleiding

Opdracht 1 Opleidingseisen achterhalen

- 1 Zie het werkblad 'Opleidingseisen achterhalen'. Vul het opleidingsdoel in van jezelf of van een student met psychische problemen.
- 2 Neem vervolgens de lijst met opleidingseisen door (voeg desgewenst opleidingseisen toe die binnen jouw opleiding of de opleiding van de student gelden).
- 3 Aan welke eisen voldoe jij/voldoet de student en aan welke niet?

Opdracht 2 Onmisbare vaardigheden vaststellen met de VIOO

- 1 Welke vaardigheden heb jij of heeft de student nodig om met succes en naar tevredenheid de opleiding te blijven volgen? Stel dit vast door gebruik te maken van het werkblad 'Vaardigheden Inventarisatie Onderwijs Omgeving (VIOO)'. De instructies voor het invullen staan in het kader hierna.

Vaardigheden Inventarisatie Onderwijs Omgeving

Wat?

Het inventariseren van de onmisbare vaardigheden die de student nodig heeft om met succes en tevredenheid de opleiding te kunnen volgen.

Waarom?

Alle studenten hebben vaardigheden en ondersteuning (hulpbronnen) nodig om met succes en tevredenheid een opleiding te kunnen volgen. Een student met psychische problemen heeft soms – naast de meer algemene vaardigheden – specifieke vaardigheden nodig.

Wie?

De Begeleid Leren-professional samen met de student.

Wanneer?

Nadat de student zijn opleidingsdoel heeft gesteld, start de Begeleid Leren-professional, samen met de student, met het inventariseren van de onmisbare vaardigheden. Indien de student dit nodig acht en wil, leert de Begeleid Leren-professional aan de student de vaardigheid en/of helpt de professional de student de vaardigheid te gebruiken. Door de student te helpen de onmisbare vaardigheid uit te voeren, wordt hij minder afhankelijk van mensen of andere hulpbronnen. Alleen wanneer het voor de student niet mogelijk is de benodigde vaardigheid te leren of te gebruiken (bijvoorbeeld het maken van een afspraak) of wanneer vaardigheden alleen niet voldoende zijn om het probleem op te lossen (bijvoorbeeld als de student geen vervoer heeft om naar school te komen), gaan we hulpbronnen in kaart brengen.

Waar?

Op een door de student gekozen locatie.

Hoe?

Het in kaart brengen van onmisbare vaardigheden is een persoonlijk proces. Het resultaat van de vaardighedeninventarisatie verschilt per student en hangt in grote mate af van de onderwijsomgeving waarin de student zich bevindt.

Soorten vaardigheden

- vaardigheden met betrekking tot de opleiding;
- studievaardigheden;
- emotionele vaardigheden;
- sociale vaardigheden;
- persoonlijke copingvaardigheden.

Instructies

- 1 Bekijk samen met de student het gekozen opleidingsdoel. Bespreek met hem of deze opleiding zijn eigen voorkeur heeft en of hij zelf het opleidingsdoel bepaald heeft (en niet de familie, de ggz-behandelaar of de onderwijsmedewerkers).
- 2 Bekijk samen met de student de vereisten van de opleiding en de daarvoor benodigde vaardigheden in de vaardighedeninventarisatie.
- 3 Stel voor elk van de beschreven vaardigheden vast of de student in staat is deze uit te voeren door samen met de student te kijken of hij denkt de vaardigheden te kunnen uitvoeren (sterke punten) of hier hulp bij nodig denkt te hebben (zwakke punten).
- 4 Achterhaal hoe de student denkt over de sterke en zwakke punten en wat er wellicht voor nodig is om zijn opleidingsdoel te halen.
- 5 Vraag de student die vaardigheden te selecteren waarvan hij denkt dat ze het belangrijkste zijn ten aanzien van het bereiken van zijn opleidingsdoel.
- 6 Indien de student in staat is de vaardigheid uit te voeren (na het leren van de vaardigheid), maar niet zo vaak of zo goed als nodig is, stel dan de belemmeringen vast en help de student deze belemmeringen weg te nemen, zodat hij de vaardigheid kan uitvoeren zoals nodig is (programmeren van vaardigheden).
- 7 Indien de student de vaardigheid niet kan uitvoeren en weinig of geen kennis over de vaardigheid bezit, ontwikkel dan een lesplan dat als doel heeft de student te leren de vaardigheid uit te voeren en help hierna de student de vaardigheid zo vaak als nodig is uit te voeren (toepassen van vaardigheden).

Opdracht 3 Prioriteiten stellen

In opdracht 2 heb jij/heeft de student aangegeven welke vaardigheden nodig zijn om de opleiding met succes en naar tevredenheid vol te kunnen houden. Als er meer dan twee vaardigheden zijn, is het goed om te beslissen welke vaardigheden prioriteit hebben. Als je/de student dit niet kan benoemen of twijfelt, kan het werkblad 'Prioriteiten stellen' worden gebruikt. Het is goed vast te stellen welke vakken je/de student op korte termijn (binnen twee of drie maanden) moet afronden met een toets of verslag, en welke vaardigheden daarvoor onmisbaar zijn. Per vaardigheid wordt nagegaan:

- hoe urgent/belangrijk het is om de vaardigheid te leren (denk hierbij aan de consequenties van als het niet gebeurt);

- wat de motivatie is om met de vaardigheid aan de slag te gaan;
- of jij/de student door andere betrokkenen voldoende wordt ondersteund bij het leren van de vaardigheid;
- hoe haalbaar het volgens jou/de student is om de vaardigheid te leren.